

מסורת הש"ס

א) ונרבות כה. ושי"נ ועי' מדרש עב., א) א) תוספי' פ"ג,א) וצ"צ קנא., ד) נע' מוס' צ"ב ח: ד"ה פדיון, א) קדושין ד' מ: וצ"ק ח"א, א) מסי' ד"א רבה פ"א, א) וכו"א בשאלמות פרשה נח סי' ה), א) ונע"ע מוס' מולין א. ד"ה אמר רבא וכו' שרי"ת עמנו שמנז זה לנאיה מור מזה ע"ש פירושו בסוגיא דהכא ועי' מוס' פירוטין סה: ד"ה אקלעין,

תורה אור השלם

- ו'שורף את בית ה' ואת בית המקדש ואת כל בני ישראל ואת כל בית גדול שרף באש:
- ה' חפץ למען צדקו יגדל תורה ואדירה: ישיעיהו מכ כא
- והמלך מדיבר אל גחון נער איש האלילים לאמר ספרה נא לי את כל הגדלות אשר עשה אלישעני: מלכים ב ח ד
- כי בזה אמר ה' בורא הדומים הוא האלילים יצר הארץ ועשה הוא בוננה לא תורה בראה לשבת בראה אני ה' ואין עוד: ישיעיהו מה יח

גליון הש"ס

גמ' אלא ללמוד תורה. ע' צ"צ דף ח נע"ע מדי' פדיון סביוס פ"ו דף יג ע"א מדי' ללמוד תורה: שם אשה נמי. ע' צ"צ ד' יג ע"א מדי' שגא'. ומתניה ד' צ"צ מדי' לא סתו ונגיעין ד' מל ע"צ מדי' לא סתו:

מוסף רש"י

אלא מואת ליבא למישמע מינה. דודאי ממתי לאו כולה דוקא, אלא חדל מנייח דוקא, או רישא או סופא, ומנא חידן אלו ההוא ולא ידעין הי מנייח דוקא דנגמר מנייה (שבת קכא.).

רבינו חננאל

כתיב ואת [כל] בית גדול שרף באש. ו' יהושע בן לוי אמר בית המדרש הוא, מקום שמגדלין בו תורה, כדכתיב יגדיל תורה ויאדיר. ור' יוחנן אמר בית הכנסת, מקום שמגדלין בו תורה. תפילה. **פִּסְקָא** **אַבְל** (מקום) אם מכור תורה לא יקחו ספרים. איבעיא [להון] מהו למכור ספר תורה ישן וליקח בדמיו חדש. ודייקין ממתניתין דקתני אם מכור תורה לא יקחו ספרים, אמר ר' אריעבד

שרי. ומביעאי לן לכתחילה מאי. ואיתני למיפשטה מיהא דתניא גוללין ספר תורה במטפחות חומשין וחומשין במטפחות נביאים

וכתובים כו. ואסיקנא ליבא למשמע מינה. ת"ש מניחין תורה על גבי תורה ותורה על גבי חומשין כו'. ודחינן שני הנחה דלא

לעשות מבית הכנסת בית המדרש: וישרף את בית ה' ואם כל בית

גדול. בנחוראדן כתיב: ספסיים. יש סימן: מוסר לעשות בית

המדרש. אלמא בית המדרש הו' בית גדול: דיעבד. שמכרוהו כבר

כדקתני מכרו תורה ושמום הכי מותר

לן למכור לכתחילה לכן: **חומשין**.

ספר תורה שאין בו אלא חומש אחד:

אבל לא נביאים וכסופים במטפחות

ספר סורה. שמוריד המטפחות

מקדשתן: **במטפחות של חומשין**.

דקא מעלי להו למטפחות: **אבל**

במטפחות ספר סורה לא. אלמא

אין משנין לכיווא זה אלא למעלה

הימנה: **אימא סיפא ולא חומשין**

במטפחות של ספר סורה. דהא

ירידה היא: **וקא מוסיב דפא**

אחזניה. דף נגלל על חזירו:

משום פשיעותא. שמה משימכור שוב

לא יקנה וממוך כך יפסדו הדמים:

כי קאמרינן דמנא לאיפרוקי. שכתוב

כבר החדש צבית הסופר ואינו מעוכב

אלא לתת לו דמים: **אלא ללמוד**

סורה. להתפרנס בו כשלומד תורה.

וקס"ד דה"ה לקנות ספר מורה:

שאינו לריך לו. שיש לו אחר: **אינו**

רואה סימן ברכה לעולם. צאותן

הדמים: **שמכרו והוסירו**. מכרו

אחד מן הקדושות הללו ולקחו

ממקנת הדמים קדושה מעולה

והוסירו מהן: **אבל גנו**. מעות

מן הכזור לאורך ספר מורה וקנאיהו

ונותר צידן מן הדמים מותר להוידין

שרי עדיון לא צאו לשימוש קדושה

ממורה: **שלא הסנו**. על מנת

לעשות רלוונט מן הדמים:

לדוכסוסיא. מפרש לקמן: **כי הסנו**

מאי הוי. הא דמי קדושה הן:

וטעמא דהסנו. כשגזו לעשות

רלוונט וחפצנו ממותר הדמים:

פרשא דמסא. צני העיר שזכרין

דאם רוכב סוס שיהא לןן מוזמן

לשולמו בשליחות למושל העיר

כשיטרכו: **נותנין**. אותה לגבאי

אותה העיר כדי שלא ימחדוס

בפוסקים ואין נותנין: **וכסין צאים**.

ומחרים למקומן מוצעים אותן מן

הגבאים ומפרנסין בה עניי עירין:

^{מצב}

בני העיר פרק רביעי מגילה

כו.

בוותיה דרב פפי מסתברא. מהכא משמע דהלכה כר' יהושע

כן לוי לגבי דר' יוחנן מדמייתי ראייה דהלכה כרצ פפי

משום דרבי יהושע בן לוי קאי כוותיה אע"ג דרבי יוחנן פליג עליה א:

אבל התנו ד' טובי העיר במעמד כו'. קשה דליון שהתנו ו'

טובי העיר במעמד אנשי העיר למה

לי להוסיירו ואמאי נקטיה והא אפי'

ככל הדמים יכולין הן לעשות מה

שירצו כדאמר לעיל אפילו למימשי

ציה שיכרל ופרש"י לקנות מן הדמים

שכר לשמות ויש לומר דנקט והוסיירו

לאשמועינן דאף צמותר צעי תנאי

דסלקא דעמך דאם קנו מן הדמים

צצר קדושה והוסיירו דמותר לעשות

מן המותר כל מה שירצו אפילו צלל

תנאי קמ"ל דלא:

רבי

אשר למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר ומ"ד תפלה דכתיב ³ספרה נא הגדולות אשר

עשה אלישע ואלישע דעבד ברחמי הוא דעבד תסתיים דר' יהושע בן לוי

הוא דאמר מקום שמגדלין בו תורה דאמר ר' יהושע בן לוי בית הכנסת

מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים וכו':

איבעיא להו מהו למכור ס"ת ישן ליקח בו חדש כיון דלא מעלי ליה אסור

או דלמא כיון דליבא לעלווי עילוויא אחרינא שפיר דמי תא שמע אבל מכרו

תורה לא יקחו ספרים ספרים הוא דלא הא תורה בתורה שפיר דמי מתנ'

דיעבד כי קא מיבעיא לן לכתחלה ת"ש גוללין ס"ת במטפחות חומשין

וחומשין במטפחות נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים במטפחות

חומשין ולא חומשין במטפחות ס"ת קתני מיהת גוללים ס"ת במטפחות

חומשין מטפחות חומשין אין מטפחות ס"ת לא אימא סיפא ולא חומשין

במטפחות ס"ת הא תורה בתורה ש"ד ⁶אלא מהא ליבא למישמע מינה

תא שמע ⁷אמניחין ס"ת על גבי תורה ותורה ע"י חומשין וחומשין ע"ג נביאים

וכתובים אבל לא נביאים וכתובים ע"ג חומשין ולא חומשין על גבי תורה

הנחה קאמרת שאני הנחה דלא אפשר דאי לא תימא הכי מיכרך היכי

כרכינן והא קא יתיב דפא אחבריה אלא כיון דלא אפשר שרי הכא נמי

כיון דלא אפשר שרי ת"ש דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן משום רשב"ג

לא ימכור אדם ס"ת ישן ליקח בו חדש התם משום פשיעותא כי קאמרינן

כגון דכתיב ומנח לאיפרוקי מאי ת"ש דא"ר יוחנן משום ר"מ ⁸באיין מוכרין

ס"ת ⁹אלא ¹⁰ללמוד תורה ולישא אשה ש"מ תורה בתורה שפיר דמי דלמא

שאני למוד ¹¹שהלמוד מביא לידי מעשה ¹²אשה נמי ¹³לא תהו בראה לשבת

יצרה יאבל תורה בתורה לא ת"ר לא ימכור אדם ס"ת אע"פ שאינו צריך

לו יתר על כן ארשב"ג ¹⁴דאפי' אין לו מה יאכל ¹⁵ומכר ס"ת או בתו אינו

רואה סימן ברכה לעולם: וכן במותריהן: אמר רבא ¹⁶ל"ש אלא שמכרו והוסיירו

אבל גבו והוסיירו מותר איתיביה אביי בד"א שלא התנו אבל התנו

אפילו לדוכסוסיא מותר ה"ד אילימא שמכרו והוסיירו כי התנו מאי הוי

אלא שגבו והוסיירו טעמא דהתנו הא לא התנו לא לעולם שמכרו והוסיירו

וה"ק יבד"א שלא התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר מותר

התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אפילו לדוכסוסיא נמי מותר

אל"א אביי לההוא מרבנן דהוה מסדר מתניתא קמיה דרב ששת מי שמיע לך מרב ששת מאי דוכסוסיא

אמר ליה הכי אמר רב ששת פרשא דמתא אמר אביי הלכך האי צורבא מרבנן דשמע ליה

מילתא ולא ידע פירושא לישטילה קמיה דשכיה קמיה רבנן דלא אפשר דלא שמיע ליה מן גברא

רבה אמר רבי יוחנן משום ר"מ יבני העיר שהלכו לעיר אחרת ופסקו עליהן צדקה נותנין וכשהן באין

מביאין אותה עמהן ומפרנסין בה עניי עירן תניא נמי הכי בני העיר שהלכו לעיר אחרת ופסקו עליהן

צדקה נותנין וכשהן באין מביאין אותה עמהן ייחיד שהלך לעיר אחרת ופסקו עליו צדקה תנתן

לעניי אותה העיר ר"ה גזר תעניתא על לגביה רב חנה בר חנינאי וכל בני מתיה רמו עלייהו צדקה ויהבו

כי בעו למיתי אמרו ליה נותבה לן מר וניזול ונפרנס בה עניי מאתין אמר להו תנינא כ"ד"א בשאין שם

חבר

לעיר אחרת ופסקו עליו צדקה, נתן לעניי אותה העיר. רב הונא גזר תעניתא, עול לגביה רב הונא בר חנינאי וכל בני מאתיה,

רמו עליהן] צדקה ויהבו. כדכעי למיהדר, אמרו ליה ליהב לן מר וכו' עד כמה דברים אמורים שאין שם

עין משפט נר מצוה

ב א מיי' פ"י מהל' ס"ח הל' א טו"ע י"ד סי' רפב סעיף טו:

בא ב ג ד מיי' שם הלכה ב טו"ע י"ד סימן

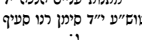
ער סעיף א טו"ע א"ה סימן א סעיף ב:

בב ה ו מיי' פ"א מהל' תפלה הל' טו יח

טור ש"ע א"ח סימן קנב סעיף ה:

בג ז ח ט מיי' פ"ו מהל' ממונות עניי' הלכה יד

טו"ע י"ד סימן רט סעיף ו:

רבינו חננאל (המשך)

איפשר, כמה דלא איפשר

למיכרכיה ולא ליתב דפא

אחבריה. אלא כשם

שזוכינן דפא אחבריה, כך

מניחין תורה על גבי תורה.

ת"ש מיהא אין מוכרין ספר

תורה אפי' ישן ליקח בו

חדש. ודחינן התם משום

פשיעה שמא ימכר הישן

ולא יודמין לו ליקנות חדש,

כי קא מיבעינן לן דמנח

ספר תורה לימכר, מהו

לימכור ישן ולקנות מיד זה

חדש. ת"ש אין מוכרין ספר

תורה אלא ללמוד תורה

ורלישא אשה. ש"מ תורה

בתורה שרי. ודחינן שני

תלמוד תורה דאמר מר

גדול תלמוד שהתלמוד

מביא לידי מעשה. ולא

איפשיט בהדיא, אין

מוכרין ספר תורה

לכתחילה. ת"י לא ימכור

אדם ספר תורה צ"ע שאין

צריך לו. יתר על כל אמר

שרן כשמתן בן גמליאל

אפילו אין לו מה יאכל

ומכר ספר תורה או בתו,

אינו רואה סימן ברכה

לעולם. **פִּסְקָא** מכור בית

הכנסת לא יקחו רחוב וכן

במותריהן. אמר רבה לא

שנו שאם מכור רחוב יקחו

בדמים בית הכנסת וכן

במותריהן, כלומר אם

מכור רחוב וקנו כנסת

ונשארין מן הדמים לא יקנו

אלא כנסת וכן כל השניים

במשנתני. לא שנו אלא

אם מכור והוסיירו, אבל אם

גבו מעות ליקנות בית

הכנסת וקנו בית הכנסת

והוסיירו מן הדמעות, מותר

להן ליקנות מה שירצו.

(קתני מיהא אם מכור רחוב

לא יקחו אלא בית הכנסת

וכו.). ומותבינן עליה

מיהא, כמה דברים אמורים

שלא התנו. ואוקימנא הכי,

כמה דברים אמורים שלא

התנו בשעה שמכרו, אבל

אם התנו מפיקרא, כלומר

בשעה שמכרו, שבעה

טובי העיר במעמד אנשי

העיר, אפי' לדוכססאי,

שהוא פרשא דמתא, שרי.

אמר ר' יוחנן בני העיר

שהלכו לעיר אחרת ופסקו

עליהן צדקה, נותנין,

וכשבאין מביאין אותה

עמהן ומפרנסין בה עניי

עירם. אבל יחיד שהלך